

ELŐTERJESZTÉS
a Képviselő-testület 2018. december 14-ei nyilvános ülésére

Tárgy:	Bűnmegelőzési stratégia elfogadása
Előterjesztő:	Dobó Zoltán polgármester
Előkészítő:	Városfejlesztési és Üzemeltetési Iroda, Pályázati Csoport Parapatics Tamás csoportvezető
Megtárgyalja:	Ügyrendi Bizottság Turisztikai és Városfejlesztési Bizottság Humán Bizottság Gazdasági Bizottság
Meghívottak:	Tapolca Város Rendőrkapitánysága képviselője Tapolcai Városőrség Polgárőr Egyesülete képviselője

Tisztelt Képviselő-testület!

Tapolca Város Önkormányzatának Képviselő testülete az „Együtt Tapolca Biztonságért” című, Tapolca Város Önkormányzatának Bűnmegelőzési Konceptióját a 2007. november 23-án tartott ülésén a 286/2007. (XI.23.) számú határozatával fogadta el.

Az időközi jogszabályi és társadalmi változások indokolták a felülvizsgálatot, új dokumentum elfogadását.

Erre kiváló alkalmat kínált a TOP-5.2.1-15-VE1-2016-00002 azonosítószámú „A tapolcai szegregátum társadalmi felzárkóztatása” című, 100%-os támogatási intenzitású projekt megvalósítási folyamata, amelynek forrásai fedezték az elkészítés költségét.

Az ajánlatkérési eljárást követően kötött megbízási szerződésnek megfelelően a külső munkatársak elkészítették a tervezetet a jogszabályi környezetnek, rendészeti ajánlásnak megfelelően, széles körű társadalmasítással adatokat gyűjtöttek, folyamatosan konzultáltak a megbízóval és a rendőrkapitánysági munkatársakkal.

A bűnmegelőzési koncepcióban foglaltak megvalósítási folyamata abban az esetben lehet sikeres, ha abban a rendelkezésre álló eszközökkel, erőforrásokkal annak minden szereplője aktívan részt vesz.

Javaslom továbbá köszönetünket kifejezni mindazon személyeknek/szervezeteknek akik/amelyek részt vettek az elkészítés folyamatában.

Segítheti a megvalósulás folyamatát a rendészeti és civil szervezetek, helyi vállalkozások, pénzintézetek, állami és önkormányzati intézmények, magánszemélyek felkérése a megvalósításra.

Kérem a Képviselő testületet a dokumentum megvitatására, elfogadására.

HATÁROZATI JAVASLAT

I.

Tapolca Város Önkormányzata Képviselő-testülete Az „Együtt Tapolca Biztonságáért!” Tapolca Város Önkormányzatának Bűnmegelőzési stratégiája 2019-2023. című dokumentumot elfogadja.

Köszönetét fejezi ki mindazon személyeknek/szervezeteknek akik/amelyek részt vettek az elkészítés folyamatában.

Kéri a rendészeti és civil szervezeteket, állami és önkormányzati intézményeket, helyi vállalkozásokat, pénzintézeteket, magánszemélyeket, hogy segítsék a megvalósulás folyamatát.

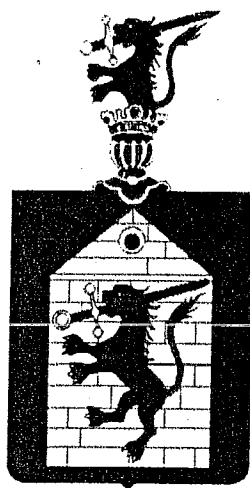
II.

Tapolca Város Önkormányzata Képviselő-testülete az érvényben lévő, „Együtt Tapolca Biztonságáért!” Tapolca Város Önkormányzatának Bűnmegelőzési koncepcióját elfogadó 286/2007. (XI.23.) számú határozatát visszavonja.

Felelős: polgármester
Határidő: azonnal

Tapolca, 2018. december 5.

Dobó Zoltán
polgármester

EGYÜTT TAPOLCA BIZTONSÁGÁÉRT!

**Tapolca Város Önkormányzatának Bűnmegelőzési stratégiája
2019-2023.**

Tartalom

1. BEVEZETÉS.....	3
2. JOGSZABÁLYI HÁTTÉR.....	4
3. HELYZETELEMZÉS	14
4. TAPOLCA VÁROS 2019-2023. ÉVI BŰNMEGELŐZÉSI CÉLJAI.....	27
5. MELLÉKLETEK	35

1. BEVEZETÉS

Nincs béke fejlődés nélkül, nincs fejlődés béke nélkül és nincs tartós béke vagy fenntartható fejlődés az emberi jogok és a jogállam tisztelete nélkül." - Az Egyesült Nemzetek főtitkára, Ban Ki-Mun

Jelen stratégia célja Tapolca közbiztonsági és bűnmegelőzési filozófiájának megfogalmazása. Az összegyűjtött és feltárt problémákra válaszul olyan adekvát beavatkozási irányokat rögzít, amelyek egyaránt támogatják és javítják a lakosság objektív és szubjektív biztonságérzetét. Ehhez szükség van a prioritások kijelölésére, a végrehajtás módjának meghatározására. A stratégiában leírt intézkedések révén a város előreléphet az életminőséget javító közbiztonság megteremtésében.

Tapolca Városának és a Tapolcai Rendőrkapitányságnak kiemelt célkitűzése a bűncselekmények, szabálysértések visszaszorítása, valamennyi jogsértés törvényes eszközzel történő csökkentése, továbbá a súlyponti bűncselekmények (különös tekintettel a vagyonelleni bűncselekményekre) nyomozás-eredményességének növelése, a közterületi jelenlét fokozása, a közbiztonság szinten tartása, illetve annak minőségi javítása volt. Ezen felül különösen fontos a lakosság szubjektív közbiztonságérzetének további növelése.

A helyzetelemzésre építve olyan beavatkozási irányokat határozzunk meg, amelyek majdan konkrét projekteként elmozdulásokat eredményeznek a bűncselekményeknek leginkább kitett célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.

További célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés, értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét.

2. JOGSZABÁLYI HÁTTÉR

Tapolca Város Bűnmegelőzési Stratégiájának jogszabályi háttérét az alábbi jogszabályok és dokumentumok alkotják:

1. Magyarország Alaptörvénye;
2. Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény;
3. A rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény;
4. A Nemzeti Bűnmegelőzési Stratégiáról (2013-2023.) szóló 1744/2013. (X. 17.) Korm. határozat;
5. A Nemzeti Bűnmegelőzési Stratégiával összefüggésben egyes kormányhatározatok módosításáról, valamint a Nemzeti Bűnmegelőzési Stratégia 2018-2019. évekre szóló intézkedési tervéről szóló 1838/2017. (XI. 9.) Korm. határozat;
6. Tapolca Város Integrált Településfejlesztési Stratégiája;
7. Helyi emberi erőforrás-fejlesztési terv;
8. Helyi Esélyegyenlőségi Program;
9. Tapolca Város Drogellenes Stratégiája;
10. Közösségi Beavatkozási Terv.

A helyi önkormányzati működés kereteit legmagasabb szinten Magyarország Alaptörvénye határozza meg (31-35. cikk). A 31. cikk (1) bekezdése kimondja, hogy *„Magyarországon a helyi közügyek intézése és a helyi közhatalom gyakorlása érdekében helyi önkormányzatok működnek.”* A 32. cikk (1) bekezdésének I) pontja pedig arról rendelkezik, hogy *„a helyi önkormányzat a helyi közügyek intézése körében törvény keretei között (...) törvényben meghatározott további feladat- és hatásköröket gyakorol.”*

Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény definiálja az önkormányzatok részletes feladatait, köztük a közbiztonsággal és bűnmegelőzéssel kapcsolatos felelősségeket és teendőket. A 13. § (1) bekezdés szerint *„a helyi közügyek, valamint a helyben biztosítható közfeladatok körében ellátandó helyi önkormányzati feladatok különösen:*

(...)

17. közreműködés a település közbiztonságának biztosításában;

(...).”

A törvény 17. §-a szabályozza a helyi közbiztonsággal kapcsolatos önkormányzati feladatokat: *„17. § (1) A települési és a fővárosi önkormányzat a helyi közbiztonságról, vagyonának, más értékének védelméről kényszerítő eszköz alkalmazására törvény alapján jogosult szervezet létrehozásával is gondoskodhat.*

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott szervezet alaptevékenységét a települési és a fővárosi önkormányzat területe szerint illetékes megyei (fővárosi) rendőr-főkapitánysággal kötött írásbeli együttműködési megállapodás alapján, a rendőrség szakmai felügyeletével végzi.

(3) Az (1) bekezdésben meghatározott szervezet által végezhető feladatokat, az alkalmazható kényszerítő eszközöket, az együttműködési megállapodásra, valamint a szervezet működésére vonatkozó szabályokat, továbbá az e feladatokat ellátókkal szemben támasztott személyi feltételeket törvény határozza meg.

(4) E § rendelkezéseit alkalmazni kell akkor is, ha az önkormányzat az (1) bekezdésben meghatározott feladatokról nem önálló szervezet létrehozásával gondoskodik.”

A rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény III. fejezete (8-10. §) a települési önkormányzat és a rendőrség kapcsolatát határozza meg.

A közbiztonság és bűnmegelőzés megjelenése a helyi dokumentumokban

Az Integrált Településfejlesztési Stratégia (ITS) megalapozó dokumentuma szerint (37. oldal) „társadalmi konfliktusok szempontjából említést érdemel a bűnözés alakulása a településen. A rendőrségi statisztikák alapján egyértelműen kirajzolódik egy markánsan javuló tendencia, hiszen 2010-től 2014-ig mintegy harmadára (744-ről 287-re) csökkent a bűncselekmények száma. A csökkenés gyakorlatilag minden bűncselekmény kategóriában tapasztalható, így a közrend elleni és a vagyon elleni bűncselekmények terén is.”

Az ITS stratégiai dokumentumának antiszegregációs programján belül is felmerül a bűnmegelőzés kérdése (56. oldal):

„A program szociális dimenziójában meghatározó elem a szegregációval veszélyeztetett környezetben élő gyermekek életésélyeinek javítása. Fontos, hogy megfelelő szolgáltatásokkal és fejlesztésekkel csökkenjenek a különböző közszolgáltatásokhoz és intézményekhez való hozzáférési egyenlőtlenségei, és az intézményekben biztosítottak legyen a magas színvonalú szakmai tevékenység alapvető feltételei. A gyermekek és fiatalok vonatkozásában hangsúlyos elem lehet a bűnmegelőzés, valamint a bűnisméltés megelőzése, a káros intézményi reszocializáció elkerülésére. Mindebben komoly szerepe van a gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézményeknek, a korai intézményi integrációnak, a differenciált és módszertanában rugalmas oktatási rendszer kialakításának, a családsegítők, szociális szakemberek, védőnők, pedagógusok összehangolt munkájának.

Cél: Krízishelyzet miatt segítségre szoruló személyek, családok számának csökkenése, a krízishelyzetek kialakulásának megelőzése.

Tervezett intézkedések:

- 1) Az önkormányzat szociális szolgáltatásainak legalább szinten tartása, lehetőség szerint bővítése; szociális gyermekvédelmi támogatások fenntartása (ingyenes étkeztetés, tankönyvellátás stb.)
- 2) A gyermekvédelmi „jelzőrendszer” továbbfejlesztése érdekében szalmazközi hálózat kialakítása, szakmai műhelyek szervezése
- 3) Életvezetési tanácsadás, segítségnyújtás a hivatalos ügyek intézésében; fiatal szülők számára nevelési tanácsadási program indítása

- 4) Az oktatási intézmények és a rendőrség együttműködésében iskolarendőr programok indítása;
- 5) Iskolai programok, rendhagyó órák drogprevenció, családi életre nevelés témákban
- 6) rendőrség / polgárőrség számára helyiség (esetleg lakókonténer) biztosítása a területen
- 7) kártyás áram-mérőórák felszerelésének ösztönzése a szolgáltatóval együtt; a közüzem díjhátralékok mérséklésére, a háztartások gazdálkodási fegyelmének kialakítására
- 8) Szociális kerekasztal létrehozása és működtetése."

A Helyi emberi erőforrás-fejlesztési terv (54. oldal) kimondja, hogy „a projekt kiemelten kezeli a célcsoporttagok biztonságát, az erőszakos események visszaszorítását, az erőszak kialakulását, megelőzését. A biztonságos település modelljének megteremtése fontos fókuszpont."

A Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP) szerint (75. oldal) „a gyermekek veszélyeztetettségének megelőzése érdekében preventív előadások megtartását kell kezdeményezni a nevelési oktatási intézményekben az alábbi témakörökben:

- tankötelezettség és óvodai beiratás kötelezettsége, jogszabályi változások,
- szociális támogatások és jogosultsági feltételek, gyermekvédelem, bűnmegelőzés, DADA program, közlekedési szabályok, egészségnapok szervezése, felvilágosító beszélgetések, konfliktuskezelés, különféle tréningek fenti témában, akár külső szakemberek bevonásával."

A HEP kiemelten foglalkozik a nők célcsoportjával (80. oldal): „A nőket érő erőszak nagyobb részt a családon belül fordul elő, ezért gyakran emiatt láthatatlan. Az érzelmi kiszolgáltatottság az áldozat számára megnehezíti a segítségkérést, így nagyon ritka, hogy ezekről a települések adatokkal rendelkezzenek. Önkormányzatunk nem rendelkezik adatokkal az illetékes hatóság által a családtól való távoltartás ügyében hozott döntésekről sem. A nőket érő erőszak elkerülése és megelőzése érdekében szükséges a nők köztudatformálása, önvédelmi oktatások szervezése, önkéntességen alapuló, erőszakmentes szexről felvilágosítás, az ismeretek tananyagba építése (iskola, nevelőintézmények). Az áldozatok támogatása, rehabilitációja fontos teendője a pszichológusoknak, jogászoknak, civil szervezeteknek, valamint a település közösségének is. A leány-, illetve fiatal anyák támogatása során szükséges a nevelés, gyermekfelügyelet, továbbtanulás, munka, önismeret, önvédelem, stb. biztosítása."

Az „ÉN-KÉP-TÉR” Szociális és Mentálhigiénés Alapítvány a Nemzeti Drogellenes Stratégiáról szóló 80/2013. (X. 16.) Országgyűlési határozat alapján, a városi Kábítószerügyi Egyeztető Fórum közreműködésével elkészítette Tapolca Város Drogellenes Stratégiáját, amely dokumentum az alábbi területeken fogalmaz meg intézkedéseket:

1. Közösségi együttműködés;
2. Prevenció, ártalomcsökkentés;
3. Kezelés-ellátás, gyógyítás-rehabilitáció;
4. Bűnözés, kínálat-csökkentés.

Tapolca Város Önkormányzata 2017 tavaszán támogatást nyert el a TOP-5.2.1-15-VE1-2016-00002 számú, „A tapolcai szegregátum társadalmi felzárkóztatása” című pályázati projekt keretében, 2020.05.31-i megvalósítási határidővel. E projekt – amellet, hogy támogatást nyújt a bűnmegelőzési stratégia felülvizsgálatára és megújítására – számos olyan intézkedést foglal magában, amely hatással van illetve hatással lehet a város közbiztonságára.

A pályázat keretében kidolgozott Közösségi Beavatkozási Terv célja többek között, hogy a program által javuljon a Város közbiztonsága, és ennek érdekében a fiatalokat sikeresen lehessen bevonni a bűnmegelőzési programokba. A szabadidős és közösségépítő programokhoz szorosan kapcsolódó szemléletformáló programok célcsoportját elsősorban az óvodás, iskolás és szakiskolás gyermekek, másodsorban a szüleik alkotják. A tevékenység-elem erőteljesen épít a városban korábban már megvalósult bűnmegelőzési programokra és az azok által szerzett tapasztalatokra.

Nemzeti Bűnmegelőzési Stratégia

Tapolca Város Bűnmegelőzési Stratégiájának szakmai és módszertani alapját a Nemzeti Bűnmegelőzési Stratégia biztosítja.

Magyarország Kormánya a 2013-2023. közötti időszakra vonatkozó a Nemzeti Bűnmegelőzési Stratégiát a 1744/2013. (X. 17.) Korm. határozat 1. számú mellékletében foglaltak szerint állapította meg. E határozat 2b. pontjában a Kormány felkéri a nem általa vagy valamely tagja által irányított vagy felügyelt szerveket, hogy működjenek közre a Nemzeti Bűnmegelőzési Stratégia céljainak megvalósításához szükséges intézkedések végrehajtásában.

A 2013-2023. évekre vonatkozó Nemzeti Bűnmegelőzési Stratégiát a 1744/2013. (X. 17.) Korm. határozat tartalmazza, míg a rövidtávú intézkedéseket további kormányhatározatok szabályozzák:

- 2013-2015. évekre (1744/2013. (X. 17.) Korm. határozat)
- 2016-2017. évekre (1166/2016. (IV. 6.) Korm. határozat)
- 2018-2019. évekre (1838/2017. (XI. 9.) Korm. határozat)

A 1744/2013. (X. 17.) Korm. határozat a településbiztonsági intézkedések körében kimondja, hogy *„ösztönözni kell az önkormányzatokat, hogy dolgozzák ki a közbiztonsági és bűnmegelőzési stratégiájukat, illetve amennyiben már rendelkeznek stratégiával azt vizsgálják felül és korszerűsítsék.”*

A Nemzeti Bűnmegelőzési Stratégia főbb beavatkozási területei:

- a gyermek- és fiatalkori bűnözés megelőzésével kapcsolatos célok,
- a településbiztonság fokozása érdekében megvalósítandó célok,
- az áldozattá válás megelőzésével és az áldozatok segítésével kapcsolatos célok és
- a bűnismétlés megelőzéséhez szükséges célok.

Nemzeti Bűnmegelőzési Stratégia általános céljai:

„Magyarország kriminálpolitikai törekvése a közrend erősítése, a közterületek biztonságának fokozása, a bűnözés mennyiségi visszaszorítása és csökkentése, a bűnözéssel okozott károk és negatív hatások enyhítése, megfelelő védelem biztosítása a családok és egyének számára, végső soron az állampolgárok biztonságérzetének javítása. Jelen stratégiai dokumentum ezen kriminálpolitikai célok megvalósítását kívánja szolgálni.

A stratégiai dokumentumban megfogalmazott prioritások, beavatkozási területek és intézkedések alapján lehetőség nyílik arra, hogy javuljon a közbiztonság; csökkenjen a közterületen elkövetett bűncselekmények száma; csökkenjen a korábban bűncselekményeket elkövetők visszaesési rátája; csökkenjen a gyermek és fiatalkorúak veszélyeztetettsége; csökkenjen az áldozattá válás veszélye, ugyanakkor az áldozattá vált személyek segítése és a bűnözés okozta károk kezelése a jelenleginél hatékonyabb és teljesebb körű legyen.”

A Nemzeti Bűnmegelőzési Stratégia az alábbi átfogó célokat definiálja

1. Rendszerszintű bűnmegelőzés.

„A bűnmegelőzési tevékenység a rendőrség, az önkormányzatok és a kormányzati szervek esetében oly módon kerüljön fejlesztésre, hogy az ne többletfeladatként, illetve többlet adminisztrációként jelentkezzen az egyes szervezeteknél, hanem a jelenlegi folyamatok optimalizálásával, átalakításával, az eljárásrendek, belső utasítások, szükség esetén szabályozó eszközök bűnmegelőzés nézőpontú felülvizsgálatával kerüljön sor.”

2. Koordinált bűnmegelőzési munka.

„Fontos célkitűzés, hogy a szakpolitikai, társadalom- és gazdaságpolitikai intézkedésekben, egyéb kormányzati célokban a bűnmegelőzés célkitűzései megjelenjenek és érvényre jussanak. Szükséges, hogy a bűnmegelőzéssel kapcsolatos szabályozási elképzelések, stratégiák, jogszabályok, irányítási tervek és elvárások, valamint a más tárcák által tervezett és végrehajtani kívánt pályázati kiírások,

forráselosztások összehangolásra kerüljenek. A NBT feladata a különböző érdekek, szempontok szinkronba hozása, az egységes bűnmegelőzési fellépés biztosítása.”

3. A bűnmegelőzés hasznosságának tudatosítása.

„A bűnmegelőzés társadalmi hasznosságát, erőforrás-hozadékait, költségcsökkentő hatását mérni kell. A mérések, kutatások eredményeit is felhasználva a társadalom széles körében általánosan, a büntető igazságszolgáltatásban, valamint a bűnmegelőzésben érintett állami és önkormányzati szerveknél dolgozók esetében célzottan kell tudatosítani a bűnmegelőzés társadalmi hasznosságát. El kell érni, hogy a bűnmegelőzési szemlélet az élet szerves részévé váljon.”

4. Hatékony beavatkozások.

„A kriminálpolitika irányítóinak a felelőssége az, hogy valós problémákra érdemi válaszokat adjanak. A bűnmegelőzés sok ember munkáját, valamint megfelelő dologi, anyagi eszközöket feltételez, ezért sem mindegy, hogy a rendelkezésre álló többnyire korlátozott erőforrások felhasználása hogyan történik. A stratégia céljait megvalósító egyes intézkedések végrehajtásakor, illetve jövőbeni tervezésekor a hatékonyságot, az eredményorientált beavatkozást és a fenntarthatóságot kell szem előtt tartani. Annak megítélésére, hogy az adott bűnmegelőzési program mennyire hatékony, eredményes, az elérhető nemzetközi és hazai kutatások támpontot adhatnak. A külföldi példákat szem előtt tartva be kell vonni a felsőoktatási intézményeket a bűnmegelőzési programok értékelési rendszerének kidolgozásába, hiszen a modern bűnmegelőzés követelménye a mérés, amely a hasznosulás mértéke. A bűnmegelőzési programok költséghatékonyságát mérő kutatásokat is támogatni kell, az eredményeiket pedig nyilvánossá kell tenni.”

5. Szabálysértések.

„Az állampolgárok biztonságérzetét – több más összetevő mellett – a tapasztalt jogsértések rombolják. Bár a bűnmegelőzés nevéből is következően a jogalkotó által a társadalomra veszélyesebbnek ítélt cselekmények megelőzését célozza, az állampolgárok nem tesznek különbséget értékhatárok szerinti elkövetés között, számukra a szabálysértés is „bűn”. A bűnmegelőzési intézkedések megvalósítása során - az állampolgárok biztonságérzetét szem előtt tartva - a szabálysértések megelőzésére is figyelni kell.”

6. A pályázati források koncentrált felhasználása.

„A forrásbővítésben aktivizálható szereplőket fel kell kutatni és be kell vonni. A pályázattal járó gyakorlat során a folyamatos, rendszerszemléletű és építkező fejlesztéseket, kísérleti programokat, projekteket szabad csak támogatni, ezek a támogatások nem lehetnek azonosak a támogatott szervek alapvető szakmai feladatainak „projektesítésével”. A rendelkezésre álló forrásokat koncentráltan és tervezhető módon szükséges felhasználni. A stratégia végrehajtása során biztosítani

kell a bűnmegelőzés terén megvalósított helyi programok közötti koherenciát. A bűnmegelőzés finanszírozását oly módon kell rendezni és kialakítani, hogy a bűnmegelőzés pénzügyi háttere legalább középtávon (4 éves idő intervallumban) előre tervezhetővé váljon.”

7. Együttműködők azonosítása.

„A bűnözés társadalmi jelenség, amely nem kezelhető egyoldalú intézkedésekkel, ezért a rá adott válasznak is komplexnek kell lennie, amelybe be kell vonni az összes lehetséges érintettet. A bűnmegelőzés irányítása, működtetése kormányzati feladat, azonban a bűnözés visszaszorításában az állammal törvényes módon együttműködni kívánókat azonosítani kell.”

8. Eredményes kommunikáció.

„A bűnözési helyzet korrekt ismertetése, a bűnmegelőzési programok hatékonyságának tudatosítása alapvető feladat. El kell érni, hogy a média a bűnözéskezelés pozitív eredményeit mutassa be és ismertesse a hatékony megelőzési technikákat. A kommunikáció során meg kell találni azt a kényes egyensúlyt, amely lehetővé teszi, hogy az állami beavatkozást, fellépést az érintettek elfogadják, ugyanakkor figyelni kell arra, hogy azok ne a bűnözéskezelés mindenki által igaznak vélt sztereotípiáiból táplálkozzanak, hanem valóban hatékony megoldásokat hordozzanak. A médiának kiemelt szerepet kell adni a normakövető magatartás terjesztése, valamint a bizalom helyreállítása érdekében.”

A Nemzeti Bűnmegelőzési Stratégia az alábbi, települési szinten is értelmezhető hatások elérését tűzi ki célul:

„Társadalmi hatások

1. az állampolgárok öngondoskodási képessége erősödik, felelősségérzete növekszik;
2. a konfliktusok erőszakmentes feloldásának szemlélete növekszik a társadalomban;
3. szélesedik a fiatalok szociális kapcsolatrendszere, nagyszámú összetartó a kallódó fiatalokat megtartó közösség alakul ki;
4. a helyi közösségépítő programok eredményeként erősödik a társadalmi összetartás, az informális kontroll;
5. a kölcsönös segítségnyújtás eredményeként fokozódik a lakóközösségek önvédelme;
6. erősödik a fiatalok önkontrollja, normakövetése és felelősségvállalása;
7. az alkohol- és drogproblémákat hatékonyan és időben kezelik;
8. a korán megjelenő antiszociális viselkedést időben kezelik.

Egyéb hatások

1. a szociális városrehabilitáció során a településrészek megújulása komplex szemlélet alapján történik;
2. a visszaeső bűnelkövetők száma csökken;

3. a fogvatartottak nagy száma szerez általános iskolai végzettséget, szakmát;
4. a bűnelkövetők munkaerő-piacra történő be/visszalépése növekedik, képessé válnak a társadalom hasznos tagjává válni;
5. a bűnelkövetők közösségbe történő integrációs esélye emelkedik;
6. az áldozattá válás, a másodlagos és ismételt áldozattá válás kockázata alacsony, az állampolgárok biztonságérzete magas;
7. az áldozatsegítő támogatások ismertsége és hozzáférhetősége széleskörűvé válik;
8. a verseny- és szabadidősport elterjedtsége nő, előtérbe kerül a „tiszta játék” elvének érvényesülése;
9. a büntetés-végrehajtási intézetből kikerülők munkavállalási esélyei nőnek;
10. az önkormányzatok kivétel nélkül rendelkeznek közbiztonsági és bűnmegelőzési stratégiával, amit rendszeresen a helyi viszonyokra reagálva frissítenek.”

A 2013-2023. évekre vonatkozó Nemzeti Bűnmegelőzési Stratégia beavatkozási területei, céljai, valamint a 2018-2019. évekre vonatkozó intézkedések összefüggései

A Nemzeti Bűnmegelőzési Stratégia beavatkozási területei, céljai intézkedései (2013-2023.)	A Nemzeti Bűnmegelőzési Stratégia 2018-2019. évekre vonatkozó intézkedései
1. Településbiztonság	
a) Községi rendszet megteremtése b) Bűnmegelőzés elősegítése építészeti eszközökkel c) Külsőterületeken élők biztonságának fokozása d) Vagyonvédelem	a) A PRE-STAT alkalmazás működtetése és népszerűsítése b) LépcsőházÓr program bevezetése c) BikeSafe program működtetése d) Idegenforgalmi szezonban megnövekvő bűncselekmények visszaszorítása
2. Gyermek- és ifjúságvédelem	
a) Gyermek- és ifjúságvédelmi programok az oktatásban b) Hasznos szabadidő-eltöltés c) Konfliktusok és az erőszak megelőzése, kezelése d) Szenvedélybetegségek megelőzése, alkohol- és drogrevenió e) A média és az internet veszélyei	a) Bűnmegelőzési foglalkozások a mesék felhasználásával b) A „Jövő iskolája” modellprojekt kidolgozása és tesztelése c) Online zaklatások kezelése
3. A bűncselekmények áldozatainak segítése, az áldozattá válás megelőzése	
a) Az áldozattá válás megelőzése b) A másodlagos viktimizáció elkerülése c) Áldozatsegítő szolgáltatások szélesítése	a) Online veszélyek felérképezése és megelőzése b) Az érzelmi segítségnyújtáshoz való hozzáférés lehetőségének biztosítása érdekében modellprogram indítása

4. Bűnismétlés megelőzése	
a) Fogvatartottak munkaerő-piaci és társadalmi reintegrációjának elősegítése	a) Megoldásfókusz a reintegrációban
b) Alternatív szankciók és helyreállító módszerek alkalmazásának erősítése a bűncselekménnyel okozott kár kompenzálása érdekében	b) Családi döntéshozó csoportkonferencia módszerének bevezetése a büntetés-végrehajtásban
	c) A mediáció alkalmazása a büntetés-végrehajtásban
	d) Közösségi foglalkoztató kialakítása Budapesten
	e) Pártfogó felügyelők képzése az értékrend-korrekción, jóvátételi foglalkozások vezetésére
	f) A gyermekeket érintő ügyeket kezelő pártfogó felügyelők részére képzési anyag kidolgozása, pártfogó felügyelők képzése
5. Horizontális intézkedések	
N.R.	a) Bűnmegelőzési Módszertani Fejlesztési Centrum kialakítása és működtetése
	b) A rendőrségek bűnmegelőzési alegeységei számára portfólió kialakítása

3. HELYZETELEMZÉS

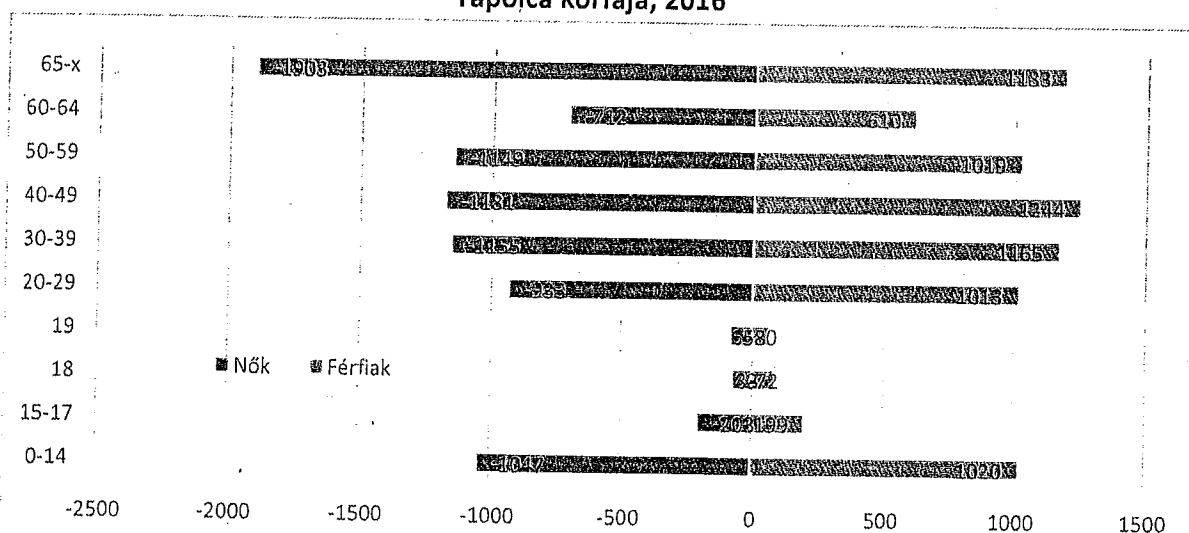
A célok helyes meghatározásának, majd azok eléréséhez szükséges feladatok kijelölésének alapja a jelenlegi állapot pontos felmérése, az okok és körülmények elemzése. A helyzetelemzésre építve olyan beavatkozási irányokat határozunk meg, amelyek majdan konkrét projekteként elmozdulásokat eredményeznek a bűncselekményeknek leginkább kitett célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.

Tapolca Város főbb, releváns jellemzői

Lakónépesség száma az év végén (a népszámlálás végleges adataiból továbbvezetett adat), 2016-ban	15 232 fő
Állandó népesség száma, 2016-ban	16 036 fő
Anyakönyvi adatok (2016-ban)	
- születettek (tapolcai lakhellyel rendelkezők):	119 fő
- meghaltak (tapolcai lakhellyel rendelkeztek):	190 fő

Tapolca utolsó becsült népessége 15 866 fő (2018 évben), népsűrűsége 250 fő/km². A lakóingatlanok száma 6 923, népességet figyelembe véve, ez 2,3 fő per lakóingatlan. Ha a népesség azonos ütemben változna, mint a 2017-2018. időszakban (-1,06%/év), akkor Tapolca lakossága 2019-ben 15 698 lenne¹.

Tapolca korfája, 2016

Forrás: Teir

¹ Forrás: nepesseg.com

Lakások száma (2016-ban)	6 934 db
Ebből (2016-ban)	
Önkormányzati tulajdonú bérlakás	295 db
Hajléktalanok Átmeneti Szállója (2016-ban)	1 db
Férőhelyek száma	36 fő
Ellátottak létszáma	34 fő/nap
Idősek Otthona (2016-ban)	2 db
Időskorúak otthonaiban működő férőhelyek száma	105 fő
Időskorúak otthonaiban ellátottak száma	96 fő
E mellett idősek nappali ellátása és Idősek Klubja is működik Tapolcán.	

Közbiztonsági helyzet

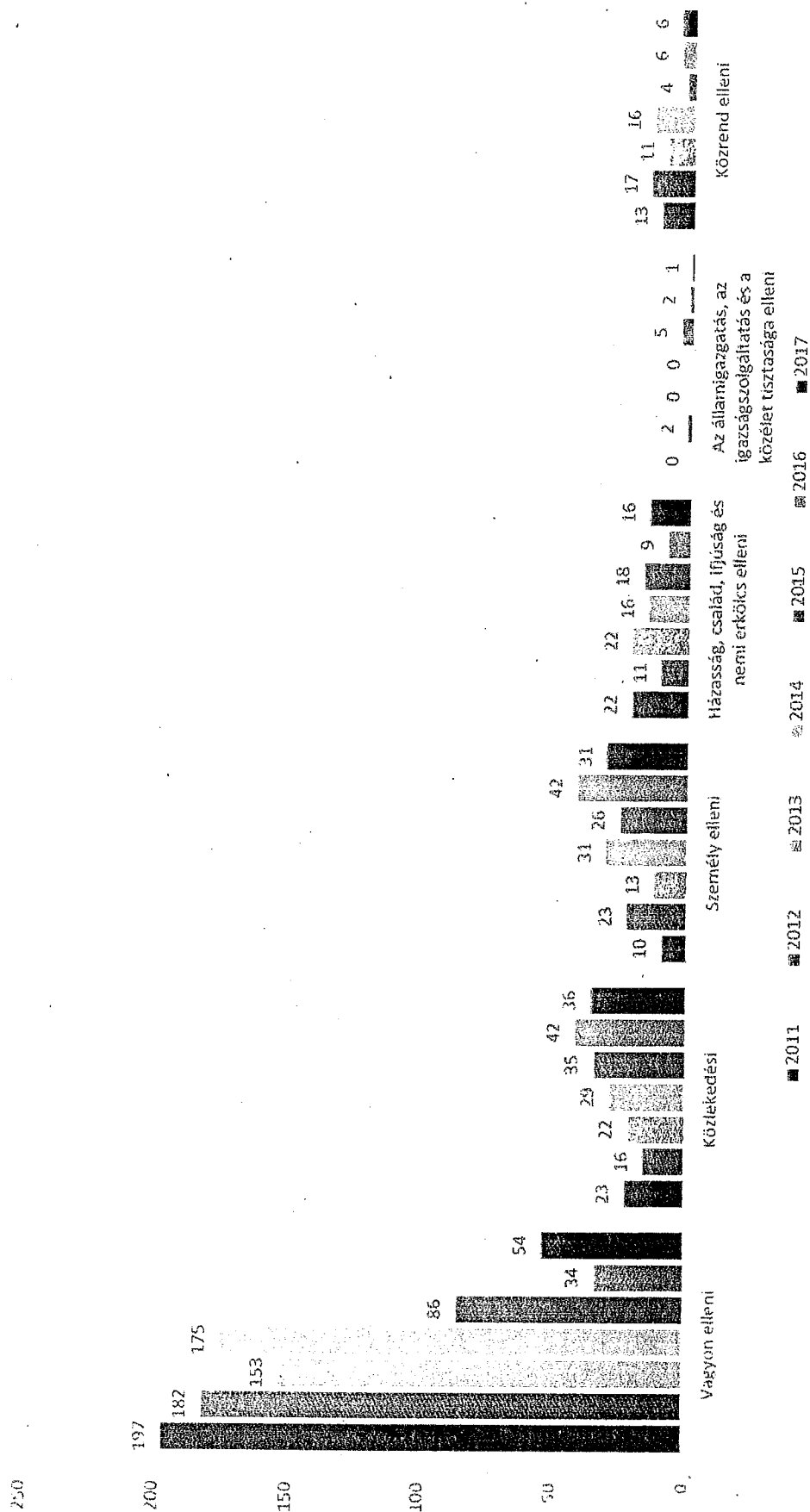
Egy település közbiztonsági helyzetének értékelés során a következőket kell figyelembe venni:

- közigazgatási-intézményi szerep,
- földrajzi-gazdasági térségi környezet,
- bűnügyi mutatók,
- egyéb, folyamatosan változó elemek.

Az alábbi diagramon láthatók a főbb bűncselekménycsoportok az elmúlt 7 évre visszamenően. A legnagyobb csökkenés a vagyon elleni bűncselekmények vonatkozásában tapasztalható, ezen a területen közel negyedére esett vissza az elkövetések száma. 2016-ban kiugróan alacsonyra csökkent a vagyon elleni bűncselekmények száma. A közlekedéssel kapcsolatos esetek száma 2016-ig kis mértékben emelkedett, majd 2017-ben csökkent.

A regisztrált személy elleni bűncselekmények száma 2011 és 2016 között megnégyszereződött, majd 2017-re negyedével csökkent az ilyen típusú elkövetések száma. A házasság, család, ifjúság és nemi erkölcs elleni elkövetések száma az elmúlt 7 évben stagnált, amellett, hogy 2016-ban jelentősen csökkent a bejelentések száma. A közrend elleni bűncselekmények száma 2015-re jelentősen visszaesett (negyedére csökkent), majd kis mértékben növekedett, de még így is közel harmada a 2014-es elkövetési számhoz képest.

A főbb bűncselekmény csoportok adatai Tapolca városában, 2011-2017-ben

Forrás: Tapolcai Rendőrkapitányság

A következő táblázat részletesen tartalmazza a rendőri eljárásban regisztrált egyes bűncselekmények számát, és a befejezett nyomozások eredményességét, az Egységes Nyomozóhatósági és Ügyészeti Bűnügyi Statisztika (ENyÜBS) alapján. Tapolcán a közterületen elkövetett regisztrált bűncselekmények száma 2016-ról 2017-re közel 11%-kal növekedett (65-ről 72-re).

2017-ben a 100 000 lakosra jutó bűncselekmények számát, a bűnügyi fertőzöttséget a Tapolcai Rendőrkapitányság illetékességi területén, mind a megyei (1722,3), mind az országos (2201,7) átlag alatti érték jellemezte (1566,7).

Tapolca városában 2016-ban 340 bűncselekményből 93 tartozott a kiemelten kezelt bűncselekmények kategóriájába (27,4%), ez 2017-ben 253/118 arányú (46,6%) volt. A lopások száma az elmúlt évben 13%-al (34-ről 44-re), a rongálások száma 320%-kal (10-ről 32-re) nőtt. A rongálások esetében a kiemelkedően magas szám egy sorozatügynek tudható be, ahol egy fiatalember több sértett sérelmére követett el falfirka elhelyezésével rongálást. Az elkövető kiléte felderítésre került.

A személy elleni bűncselekmények száma 2011. és 2016. között megnégyszereződött, majd 2017-re negyedével csökkent az ilyen típusú elkövetések száma. A házasság, család, ifjúság és nemi erkölcs elleni elkövetések száma az elmúlt 7 évben stagnált, amellet, hogy 2016-ban jelentősen csökkent a bejelentések száma. A közrend elleni bűncselekmények száma 2015-re jelentősen visszaesett (negyedére csökkent), majd kis mértékben növekedett, de még így is közel harmada a 2014-es elkövetési számhoz képest. Csökkenés mutatható ki ugyanakkor a testi sértések (38-ról, 27-re) ügyében, a garázdaság pedig stagnált (6). A visszaélés kábítószerrel (terjesztői magatartás) jogsértés miatt 2017-ben, egy alkalommal indított és fejezett be eredményesen nyomozást a tapolcai rendőrség.

Az adatokból látható, hogy a vagyon elleni bűncselekmények emelkedő tendenciát mutatnak a Városban.

A kiemelten kezelt bűncselekményeken kívül városunkban a csalások száma, 2016. évi 112-ről, a 2017. évre 30-ra csökkent. Sikasztás miatt is kevesebb eljárás lefolytatására került sor: 2016-ban 3, a 2017-es évben 1 alkalommal volt ilyen bűncselekmény. Az előző évhez képest a zaklatások száma is felére csökkent (14-ről 7-re). A becsületsértések száma szintén csökkent (17-ről, 13-ra), valamint a tartási kötelezettségek elmulasztásában is javult a helyzet (6-ről, 4-re).

Rendőri eljárásban regisztrált bűncselekmények száma és a befejezett nyomozások eredményessége Tapolcán (2010-2017.)

	Bűncselekmények száma (évente)								Nyomozáseredményességi mutató (%) (évente)							
	2010.	2011.	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.	2010.	2011.	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.
az ENYÜBS 2010-2017. évi adatai alapján																
Emberölés	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Szándékos befejezett emberölés	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Testi sértés	15	9	21	9	27	23	38	27	81,8	69,0	74,0	59,5	86,3	80,0	73,1	62,0
Súlyos testi sértés	7	3	12	4	10	2	3	5	71,4	52,5	80,8	51,9	68,4	80,0	100,0	36,7
Halált okozó testi sértés	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kiskorú veszélyeztetése	10	3	6	1	2	1	1	2	72,2	75,0	100,0	70,0	66,7	53,5	52,5	77,8
Embercsempészés	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Garázdaság	24	13	17	11	16	4	6	6	92,3	83,3	88,4	93,6	76,6	84,6	88,9	94,1
Kábítószerrel kapcsolatos bűncselekmények (az 1978. évi IV. törvény alapján a visszaélés kábítószerrel - terjesztői magatartások tekintetében, a 2012. évi C. törvény alapján kábítószer-kereskedelem)		3	1	-	-	1	2	1	0,0	75,0	33,3	0,0	0,0	100,0	50,0	100,0
Lopás*	123	157	130	110	152	67	34	24	16,4	23,6	28,3	37,9	33,1	37,0	41,7	55,6
Személygépkocsi lopás	1	1		1	1			-	0,0	0,0	0,0	25,0	100,0	100,0	100,0	50,0

	Bűncselekmények száma (évente)										Nyomozáseredményességi mutató (%) (évente)					
	2010.	2011.	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.	2010.	2011.	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.
az ENYÜBS 2010-2017. évi adatai alapján																
Zárt gépjármű-feltörés	7	12	6		1	1	1	2	10,5	9,9	0,0	0,0	43,8	33,3	0,0	90,9
Lakásbetörés	12	6	12	19	10	9	1	2	21,6	42,4	19,6	34,2	40,5	51,6	78,6	87,5
Rablás	4	3	1	1		2		-	20,0	80,0	100,0	33,3	100,0	100,0	100,0	100,0
Rongálás	24	14	40	18	4	5	10	32	23,9	27,2	23,3	61,3	20,6	42,1	47,6	65,9
Orgazdaság	2	37	1	1	1				80,0	100,0	60,0	77,8	100,0	50,0		
Jármű önkényes elvétele	2		1		1	2	1	3	75,0	100,0	100,0	25,0	50,0	85,7	100,0	75,0
14 kiemelten kezelt bcs összesen	207	230	274	158	205	107	93	112	30,6	35,0	32,6	42,9	41,4	45,8	51,5	60,6
Közterületen elkövetett bűncselekmény	93	65	119	75	73	57	63	72	46,9	46,5	51,1	63,5	70,9	88,6	96,5	98,7
Összes bűncselekmény	437	729	569	360	376	232	340	253	51,1	50,6	49,4	61,2	52,3	61,0	69,6	73,0

* A lopások száma tartalmazza a betöréses lopások számát is.

Forrás: Tapolcai Rendőrkapitányság

Jelmagyarázat a táblázathoz: piros színnel került jelölésre az adat, ha az előző évhez képest emelkedett a bűncselekmények száma, késsel ha csökkent és szárgával, ha nem történt változás az előző évhez képest.

További, részletes adatok a stratégia mellékletében találhatók.

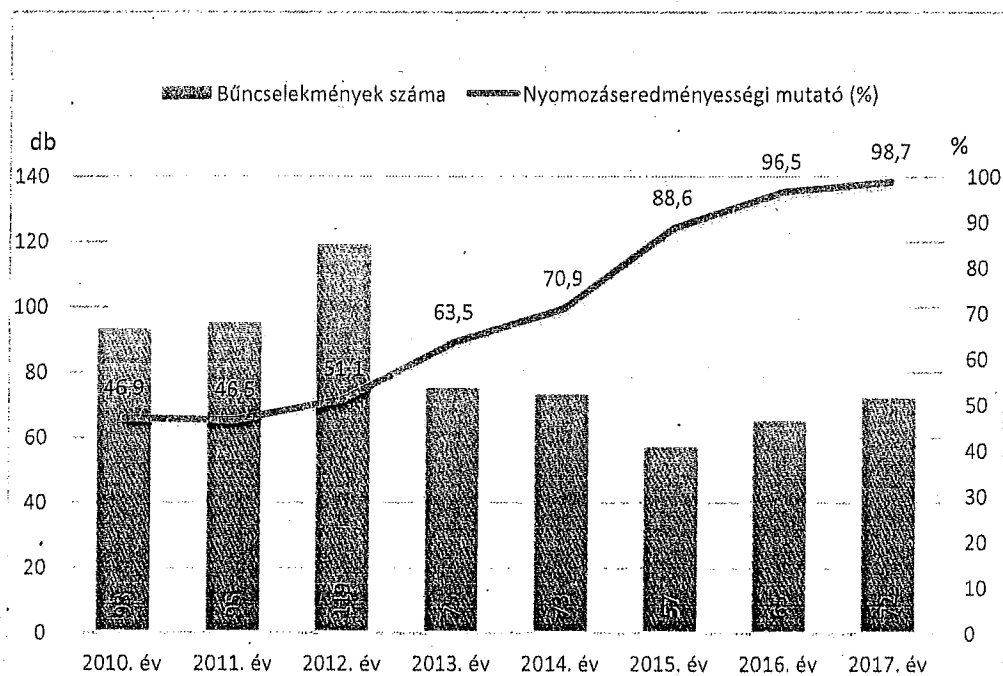
Összességében elmondható, hogy Tapolca városában 2017. évben a helyi közbiztonság szempontjából kiemelt érdeklődést kiváltó, a lakosság szubjektív biztonságérzetét jelentősen befolyásoló súlyos, kiemelt bűncselekmény nem történt.

A városunkat, az itt élő állampolgárokat és az ide látogatókat érintő kisebb súlyú bűncselekményekben (lopás, garázdaság, rongálás) jelentős eredmények tud felmutatni a rendőrség azok elkövetőinek felderítésével. Ugyanakkor az internetes bűnözés egyre inkább teret hódít eladással elkövetett csalások vagy közösségi oldalakon elkövetett zaklatások formájában.

Nyomozáseredményességi mutató alakulása

A rendelkezésre álló adatok alapján a Tapolcai Rendőrkapitányság illetékességi területén a nyomozáseredményességi mutató 73%-ra emelkedett a 69,6%-os 2016-os értékről.

Közterületen elkövetett bűncselekmény az ENyÜBS 2010-2017. évi adatai alapján Tapolca Város

Forrás: Tapolcai Rendőrkapitányság

Tapolca városában tulajdon elleni szabálysértés miatt 2017-ben 87 alkalommal jártak el, mely 24,48%-os növekedés a 2016-os 70 alkalomhoz képest. Tulajdon elleni szabálysértés miatt 2016-ban 9, míg 2017-ben 31 alkalommal került sor őrizetbe vétel elrendelésére. A tulajdon elleni szabálysértések felderítésének aránya 2017-ben 35,4% volt, ami gyakorlatilag

meggyegyezik az előző évi adattal. A szándékos bűncselekmény elkövetésén tettenérés miatti elfogások száma 22%-kal javult a 2016-os adatahoz képest (2016-ban 63, 2017-ben 77 volt).

A közlekedési balesetek főbb okaiban az elmúlt évekhez képest nem mutatkozik változás, 2017-ben is a gyorsajtás, az elsőbbségi és kanyarodási szabályok be nem tartása miatt következtek be leggyakrabban közúti balesetek. Városunkban 2017-ben összesen 18 személyi sérüléses közúti közlekedési baleset történt, 25%-kal kevesebb, mint 2016-ban, amikor 24 ilyen balesetnél intézkedett a rendőrség. Halálos közúti baleset az elmúlt két évben nem volt, a súlyos sérüléses közúti közlekedési balesetek száma ugyanakkor 57%-kal emelkedett (7-ről, 11-re), ilyen magas 2010 óta nem volt ezek száma. A könnyű sérüléses közúti közlekedési balesetek száma viszont közel 60%-kal csökkent (17-ről, 7-re).

Legális/illegális szerhasználat

Városunk egyik legégetőbb közbiztonságot érintő problémája – amit a novemberben tartott Bűnmegelőzési Fórumon szinte az összes helyi szakember megerősített – az Új Pszichotikus Szerek (ÚPSZ, vagy designer drogok: műfű, bio, herbál stb.) térnyerése, leginkább a fiatalok és az alacsonyabb társadalmi státuszú lakosok körében. A szerek terjedésének visszaszorítása az egyik legnagyobb és legnehezebb feladatot jelenti a helyi bűnmegelőzésben érintett intézményeknek, szervezeteknek. A probléma nem csak a rendőrségnél, és az szociális ellátóknál jelentkezik, hanem az oktatási, nevelési intézményekben, az egészségügyi intézményekben és az érintetteket segítő alapítványoknál, egyesületeknél is. Tapolcán, a tavaly megalakult KEF (Kábítószerügyi Egyeztető Fórum) fórum foglalkozik kiemelten az új típusú szerek térhódításának megakadályozásával, amelynek első mérföldköveként összeállították Tapolca város Drogellenes Stratégiáját.

Mi micsoda?

Designer drogok: valamely már tiltólistán szereplő drog kémiai szerkezetének módosításával létrehozott, új típusú pszichoaktív anyagok. Molekuláris szerkezetükben hasonlítanak az illegális drogokra, így hatásaik is hasonlóak. Problémát jelent azonban, hogy az illegális droglistán még nem szerepelnek, így fogyasztásuk nem tiltott.

Legal high szerek: ezek az úgynevezett „legális hangulatjavító” szerek. Többnyire ismeretlen összetételű növények, növényvédőszer, olykor illatosítók, füstölők, fürdősók vagy szintetikus drogokat tartalmazó porok és tabletták, kísérleti vegyszerek. Többféle módon használják őket: elszívják, felszippantják, lenyelik. Többnyire interneten keresztül árulják őket. Bár olyan szerekként tüntetik fel, melyek emberi fogyasztásra nem alkalmasak, felhasználásuk célja sem az eladó, sem a vásárló előtt nem kétséges.

Az, hogy ezek a szerek legálisak, nem jelenti, hogy biztonságosak is. A designer drogok elleni küzdelmet, fellépést különösen megnehezíti, hogy folyamatosan jelennek meg újabb és újabb

szerek a piacon. A hatóságok próbálnak lépést tartani, állandóan új vegyületek kerülnek fel az illegális szerek listájára. A designer drogok gyártására azonban mára már egy teljes piac épült ki, és olyan gyorsasággal jelennek meg az új szerek, hogy egy bizonyos idő eltelik, mire felkerülnek a kábítószer tiltólistára. Ezalatt az idő alatt pedig legálisan terjeszthető és fogyasztható az adott szer. Amikor valami tiltólistára kerül, azaz ismertté válik, máris egy újabb anyag jelenik meg helyette. Ezáltal szinte követhetetlen a termékek tényleges összetétele, hatóanyag tartalmuk. Az orvosi, egészségügyi munkát ez jelentősen nehezíti, hiszen a nem ismert szerek által okozott hatás és mellékhatások kiszámíthatatlanok. A klasszikus kábítószeresek ismert hatásaival ellentétben, egy ilyen szer esetében nem tudjuk, mire számíthatunk².

Az utóbbi 3 évben számos kutatás vizsgálta – az általános népességben végzett populációs vizsgálatok előtt rejtve maradó – szociálisan marginalizált helyzetű csoportok szerhasználatát. Ezek alapján úgy tűnik, az ÚPSZ-ok használata – e szerek alacsony árából és könnyű hozzáférhetőségéből fakadóan – rendkívül elterjedt a hajléktalanok (Paksi és Magi 2017; Kaló et al. 2018), a **szegregátumokban élők** (Szécsi et al 2016; Csák et al. 2017), a fogvatartottak (Kaló et al. 2018, Port 2016b), illetve a gyermekvédelmi szakellátásban élők körében (Kaló et al. 2017; Baráth et al 2018).

Egészségügyi következmények

A kezelési adatok szerint ezen szerek használata intenzívebb, és a kezelésbe lépő használók életkora is lefelé tolódott. A kezelési adatok mellett több kutatás is igazolta a designer szerek miatt hamarabb kialakuló kezelési igényt. Az addiktológiai problémák mellett a sürgősségi/klinikai toxikológiai és a pszichiátriai kezelési igények száma is növekedést mutatott az elmúlt években a beszámolók szerint. 2011 és 2014 között megduplázódott (24%-ról – 49%-ra) a HCV (Hepatitis C vírus) előfordulása az intravénás szerhasználók körében országos szinten, az aktív injektlók (intravénás szerhasználók) körében 2014-ben 65%-os volt ez az érték. Az elsődlegesen új pszichoaktív szereket injektlók körében szignifikánsan magasabb az injektló eszközök megosztásának előfordulási gyakorisága, illetve a HCV előfordulásának gyakorisága a klasszikus szereket injektlókhoz képest³.

A kábítószerpiac fejleményei

Az új pszichoaktív szerek megjelenésével, 2010-től nagyfokú átrendeződés jelentkezett a kábítószerpiacon, mely 2014-ben érte el csúcspontját, mikor is **a lefoglalt szerek 60%-a új pszichoaktív szer volt**. 2015-től folyamatosan csökkent az arányuk, 2017-ben pedig már csak 35%-át tették ki a lefoglalásoknak. 2017-ben a szintetikus kannabinoidok voltak leginkább elérhetőek, míg a dizájnér stimulánsok körében az etil-hexedron uralta a piacot.

² <http://semmelweis.hu/egeszsegverseny/files/2016/02/Designer-drogok.pdf>

³ 2018-as ÉVES JELENTÉS (2017-es adatok) az EMCDDA számára "MAGYARORSZÁG", http://drogfokuszpont.hu/wp-content/uploads/EMCDDA_jeleentes_2018_HU.pdf

A szegregátumban élő felnőtt korú ÚPSZ-használók körében a szintetikus kannabinoidok („műfű”, „bio”, „herbál”) használata elterjedtebb, mint a katinonoké („kristály”), (Csák et al. 2017). A gyermekvédelemben dolgozókkal készített kvalitatív vizsgálatban (Kaló et al. 2018) részt vevő szakértők úgy látják, hogy megfigyelhető az ÚPSZ-használat normatívvá válása bizonyos közösségekben, különösen a rossz szocioökonómiai státusszal rendelkező családok körében.

A gyermekvédelmi szakellátásban érintett lányok, illetve a gyermekvédelemben dolgozó szakértők bevonásával készített vizsgálat (Kaló et al. 2017) és a speciális gyermekotthonba áthelyezendő gyermekeket és fiatalokat vizsgáló bizottság információi (Baráth et al. 2018) egyaránt azt mutatják, hogy az ÚPSZ használat – különösen a szintetikus kannabinoidok fogyasztása komoly probléma ebben a populációban.

A hazai javítóintézetben élő fiatalok körében végzett felmérés (Port 2016b) szintén azt mutatta, hogy a javítóintézeti populáció körében a kábítószeresek közül az új pszichoaktív szerek használata a legelterjedtebb: az életükben valaha fogyasztók 58%-ánál szerepeltek a szintetikus kannabinoidok, 36%-uknál a designer stimulánsok elsődlegesen használt szerként.

2015 nyarán terepkutatás (Szécsi és Sik 2016) készült az észak-alföldi régió egyik járásában, három kiválasztott település szegregátumaiban, a mélyszegénységben élők droghasználati mintázatainak feltárását célozva, különös tekintettel az új pszichoaktív szerek használatára. Az eredmények az mutatják, hogy az idősebb generáció az alkohol és cigaretta mellett gyógyszereket fogyaszt visszaélészerűen, míg a fiatalok, egészen korai időszakról, inkább az új pszichoaktív szereket (szintetikus kannabinoidokat) használják. A szintetikus kannabinoidokról azt mondják, hogy olcsó, gyorsabban és intenzívebben hat, könnyű hozzáférni és legálisnak vélik. Az interjúalanyok szerint az új pszichoaktív szereket elsősorban a fiatalok használják, már 12-13 éves kortól. Az ő becslésük szerint a településrészen lakó fiatalok több mint fele érintett. Elsősorban a szerhasználat rekreációs módja jellemző, ugyanakkor a napi droghasználat sem ritka. A szervválasztás okaként a klasszikus okokat sorolták: „elfelejtik a problémákat, csökkenti a magányérzést, menő, unalom ellen”. Teljesen általános jelenség és minden interjúalany beszámolt droghasználat okozta rosszullétről saját vagy közeli ismerőse esetében. Ezek többségében orvosi beavatkozásra volt szükség, így mentő hívásával és kórházi kezeléssel végeztek. A droghasználattal kapcsolatos segítő helyekkel nincsenek tisztában, a mentőn kívül más segítséget nem is tudtak említeni. A szer ára grammonként jellemzően 500-1500 forint között mozgott. A hatást illetően a válaszadók arról számoltak be, hogy intenzívebb és rövidebb, mint a marihuána esetében tapasztaltak. Többször járt pszichotikus tünetekkel, tompultsággal, szorongással, hallucinációkkal és mozgáskoordinációs zavarokkal, mint a kannabisz fogyasztása. Jellemző volt az érzékelés megváltozása és az eufória. Testi tünetként megjelent a szájszárazság és a szívdobogás. A

válaszadók nyilatkozatai arra utalnak, hogy a szintetikus kannabinoidok addiktívabb jellemzőkkel bírnak, mint a hagyományos kannabisz⁴.

A fentebb bemutatott veszélyek miatt különösen fontos, hatékony prevenciók a szerek veszélyeinek megismerését bemutató előadások, tájékoztatók szervezésére. Úgy, hogy a lakosság minél szélesebb körben ismerje és felismerje a legális és illegális szerhasználatból fakadó súlyos kockázatokat.

Az elmúlt években illetve jelenleg a bűnmegelőzés és a közbiztonság javítása érdekében végrehajtott akciók⁵

A lakosság biztonságérzetének javítása

A Rendőrkapitányság a lakosság biztonságérzetének javításával összefüggésben a körzeti megbízottak közterületi jelenlétének növelése, preventív tevékenységük folytatása, a lakossággal történő kapcsolattartás egész évben prioritást élvezett. Nagy hangsúlyt kapott a közterületi szolgálat teljesítése.

A bűnmegelőzési tevékenység helyzete, folyamatban lévő programjai

A Rendőrkapitányság bűn- és baleset-megelőzési tevékenysége a Tapolcai lakosság széles körét érinti, az óvodás és kisiskolás gyermekek felkészítésétől az időskorúakkal való kiemelt törődésig. Bűnmegelőzési tevékenységük során kiemelt figyelmet szentelnek a gyermek és ifjú korúak védelmére, tekintettel arra, hogy mind az áldozattá, mind az elkövetővé válás szempontjából különösen kiszolgáltatott helyzetben lévő, és különös figyelmet igénylő réteget jelentenek. Munkájuk során az ismereteik bővítése mellett (jogsértések és következményeik, a drogok világa, az internet veszélyei, stb..) kiemelt hangsúlyt fektetnek a társadalmi – írott és íratlan – normák megismertetésére. Ennek során 2017-ben 87 előadást tartottak az oktatási intézményekben.

Szülők Iskolája

Az iskolai szülői munkaközösségek és a pedagógusok szervezésében 24 alkalommal rendeztek saját kezdeményezésű – 2013 óta tartó „Szülők Iskolája” nevű programukat. Az előadásokon felhívják a felnőttek figyelmét a gyermekek és a fiatalok életkori sajátosságaiból fakadó hiányosságaira, azon veszélyekre, melyek elősegíthetik áldozattá vagy elkövetővé válásukat. A gyermekeknek és az iskolai előadásokon túl iskolai és települési rendezvényeken 46 alkalommal biztosítottak prevenciók foglalkozást.

⁴ 2018-as ÉVES JELENTÉS (2017-es adatok) az EMCDDA számára "MAGYARORSZÁG",
http://drogfokuszpont.hu/wp-content/uploads/EMCDDA_jelentes_2018_HU.pdf

⁵ A Tapolcai Rendőrkapitányság 2018. évi beszámolója alapján.

Diákjárőr

A nyári idegenforgalmi szezonban működtetik a „Diákjárőr” programot, melynek keretében Tapolca frekventált helyein hívják fel a figyelmet a lehetséges veszélyekre, a közösségi szolgálatot teljesítő diákokkal, diáktolmácsokkal.

Ovi Zsaru

A prevenciós program keretében a legkisebb korosztály körében is folytatja a rendőrség a gyermekek oktatását, illetve erre felkészítik óvodapedagógusokat is.

2017-ben a Tapolcai Rendőrkapitányság összesen 67 előadást tartott a tapolcai alap- és középfokú oktatási intézményekben, melyek a gyermekek és a fiatalok áldozattá és elkövetővé válásának megelőzését célozták.

A családon belüli erőszak helyzete, áldozatvédelem

A családon belüli erőszak események kapcsán a közterületi szolgálatot ellátók rendelkeznek a megfelelő konfliktuskezelési képességgel, melyet intézkedéseik során alkalmaznak is. Ennek része a helyszíni alapos tájékoztatás is. Továbbra is nagyon fontos a megfelelő, és időben történő jelzések adása és fogadása, a jelzőrendszer hatékony működtetése. Ideiglenes megelőző távoltartás alkalmazására Tapolca városában 2017-ben nem került sor.

Kábítószer-prevenció helyzete

A kábítószerrel kapcsolatos jogsértő magatartás visszaszorítása érdekében az alap – és középfokú oktatási intézmények mindegyikében tartott a rendőrség drog-prevenciós előadásokat. A diákok felvilágosítása mellett a pedagógusok és a szülők képzését is végezték. Emellett drog prevenciós fogadóórákat és telefonos ügyeletet is tartanak a szülők és a rendőrség kiemelt partnerei. Városunkban 2017-ben 24 alkalommal tartott a rendőrség kábítószer-prevenciós előadást, mely során közel 1300 fiatalot érték el.

Baleset-megelőzés

A Rendőrkapitányság az OEFK-OBK által előírt programok mellett az általános iskolás és óvodás gyermekeknek városunkban 10 alkalommal tartottak KRESZ Napot, városi rendezvényen balesetmegelőzési programmal 13 alkalommal vettek részt 2017-ben.

Az „iskola rendőre” program

A program Tapolca valamennyi oktatási intézményében működik. Az iskolarendőrök feladatai közé tartoznak a kapcsolattartás, a programokon való részvétel, és az előadások megtartása.

A program keretében (2017-ben) 87 előadást tartott a rendőrség, melyekkel 1562 tanulót értek el. Ebből 24 alkalommal a szülők és a pedagógusok is részt vettek az előadásokon (670 fő).

A Rendőrség célkitűzései

1. Az állampolgárok szubjektív közbiztonságérzetét befolyásoló jogsértések elleni hatékony fellépés növelése, a büntető eljárások és szabálysértési eljárások lefolytatásának gyorsítása, eredményességének biztosítása,
2. Az erőforrások és az eszközök összehangolt alkalmazásával, a Polgárőr Egyesületek, valamint az egyes rendészeti feladatokat ellátó szervezetekkel és személyekkel történő hatékony együttműködéssel a település közbiztonságának további erősítése,
3. A közlekedésbiztonság területén a sérüléssel járó balesetek, az azokban megsérült személyek számának, a balesetek súlyossági fokának további csökkentése. Az ittas vezetők kiszűrésének további fokozása,
4. A lakosságot megnyugtató, a megfelelő szintű közbiztonság fenntartása és megteremtése érdekében a belvárosban és a lakótelepeken, szórakozóhelyek környékén folyamatosan látható rendőri jelenlét biztosítása,
5. Az Önkormányzattal és a Polgárőrséggel történő együttműködések továbbfejlesztése

A Tapolcai Drogellenes Stratégia célkitűzései

Jelen Bűnmegelőzési anyagunk célkitűzéseihez az alábbi célkitűzésekkel kapcsolódik a 2018-ban elfogadott Tapolcai Drogellenes Stratégia:

1. Létre kell hozni a kábítószer-problémák új típusú, korábban nem tapasztalt megnyilvánulási formáival való megbirkózáshoz szükséges közösségi és szakmai válaszokat, különösen az új pszichoaktív szerek tekintetében, illetve különféle legális és illegális szerek tekintetében,
2. Növelni kell az olyan programok és kezdeményezések számát, amelyek bátorítják és megerősítik a drogokat nem használó fiatalokat, illetve a szermentes életformát pozitív példaképek állításával,
3. Csökkenteni kell a drogokat kipróbáló, illetve alkalmyszerűen használó serdülők adott korosztályon belüli arányát,
4. Iskolai egészségnapokon komplex prevenciós programok megszervezése,
5. Szülők bevonása a prevenciós programokba,
6. Csökkenteni kell a kábítószerrel kapcsolatos bűncselekmények számát, javítani kell a kínálatcsökkentést célzó beavatkozások hatékonyságát.

4. TAPOLCA VÁROS 2019-2023. ÉVI BŰNMEGELŐZÉSI CÉLJAI

Általános, hosszú távú cél: az objektív biztonság és a szubjektív biztonságérzet közelítése és javítása, az életminőséget javító közbiztonság megteremtése, a bűnözés csökkentése.

Középtávú cél: A lakosság bűnmegelőzési tudatosságának növekedése.

Rövidtávú célok: Tapolca bűnmegelőzési és közbiztonsági koncepciójának elfogadása. Az érintett szakmák együttműködési protokolljának kidolgozása, az egyeztetési fórumok gyakoribbá tétele. Az elhanyagolt ingatlanok problémájának megoldására irányuló cselekvési terv kidolgozása. Akut problémák, krízisek gyors kezelése, rossz szubjektív biztonságérzet javítása technikai eszközökkel, és humán erőforrások útján. A Tapolcai Városőrség Polgárőr Egyesület támogatása, tevékenységének segítése.

A Város a célok teljesítéséhez, a források megszerzésében támaszkodik a pályázati lehetőségekre (esetleges önrész vállalása mellett). Továbbá rendelkezésre bocsájt egy éves keretösszeget a Városi Közbiztonsági Alapból.

A tapolcai bűnmegelőzés prioritások

1. GYERMEK- ÉS IFJÚSÁGVÉDELEM, A GYERMEK- ÉS FIATALKORI BŰNÖZÉS MEGELŐZÉSE	Stratégia: ○ elvek: korai pszichoszociális beavatkozás, „gyermekközpontú megközelítés”, helyreállító szemlélet, kortárssegítés ○ esélyegyenlőségi és gyermekszegénység elleni programok ○ mentálhigiénias programok ○ iskolakerülés, csavargás megelőzése ○ szabadidős tevékenységek, biztonságos szórakozás feltételei ○ képzési programok ○ jelzőrendszer fejlesztése és hatékony működtetése ○ pártfogó felügyelők szakmai képzése, együttműködési hálózat fejlesztése
	Példák és javaslatok: ○ ifjúsági ház illetve helyszín(ek), terek kialakítása, működtetése ○ prevenció előadások fiataloknak, szülőknek ○ mediáció és resztoratív gyakorlatok magyar iskolákban ○ konstruktív konfliktusfeloldás, „szemtől szemben” módszer ○ közös szülő- és gyerekprogramok ○ drámapedagógiai modellprojekt az erőszakmentes iskolákért: konfliktuskezelés ○ jóvátételi módszer alkalmazása a konfliktusfeloldásban ○ a közösségi önkéntes munka ösztönzése ○ http://drogfokuszpont.hu/

	- o http://drogfokuszpont.hu/wp-content/uploads/drogprevencio_kezikonyv.pdf - o https://biztonsagosinternet.hu/
2. A VÁROS BIZTONSÁGÁNAK FOKOZÁSA, A BŰNMEGELŐZÉS ÉPÍTÉSZETI MEGOLDÁSAI	Stratégia: - o bűnmegelőzési szempontok érvényesítése a városi tömbrehabilitációk tervezésében, például közösségi funkciók helyreállítása, a várostervezéssel kapcsolatos biztonsági szempontok beépítése az építészetben - o épített és természeti környezet védelme, építészeti bűnmegelőzés, városszépítő programok támogatása - o közterületek védelme: információgyűjtés, közösségi programok, szituatív eszközök (például polgárőrség) - o közterületek jelentősebb kihasználása programok szervezésével, elsősorban kevésbé hasznosított közterületeken - o készpénz-helyettesítő fizetési eszközök szorgalmazása
	Példák és javaslatok: - o elhagyott ingatlanok kezelése - o közterületi térfigyelő kamerarendszer bővítése (különösen, de nem kizárólag a csarnok környékén) - o közösségi kertek működtetése - o városszépítő graffiti-eltávolítás közösségi részvétellel - o graffiti-fal felállítása vagy kijelölése, program szervezése - o a csarnokhoz közeli panelházak alatti füves részen a parkolás megakadályozása - o külföldi jó példák gyűjtése, tapasztalatcsere a testvérvárosokkal
	Háttér: - o nem csak nők elleni erőszak: gyermekek, idősek, fogyatékosok családon belüli bántalmazása - o nagyon kevés adat áll rendelkezésre >> nehéz megközelíteni a jelenséget; valószínűleg nagyon elterjedt, például emberölések kb. felénél, szexuális erőszak kb. 60%-ánál hozzátartozó az elkövető - o miközben az anyagi okokból veszélyeztetett gyermekek száma csökken, a környezeti okokból veszélyeztetetté nő - o a gyermekbántalmazások esetében különösen látványos a jelzőrendszer hiányossága
3. A CSALÁDON BELÜLI ERŐSZAK MEGELŐZÉSE	Stratégia: - o hatékony információgyűjtés megteremtése - o jelzőrendszer fejlesztése - o felvilágosítás fejlesztése - o az áldozatok védelmét szolgáló intézményrendszer fejlesztése - o cél: a bántalmazó, és nem a bántalmazott kiemelése - o kiemelt szerep jut a civil szervezeteknek, az ő működési feltételeiket javítani kell
	Példák és javaslatok: o ifjúsági foglalkozások

	○ "Szívdobbanás" (14-23 éves fiataloknak) ○ "Beszélj velem!" (10-14 éves fiataloknak) ○ NANE általi szakemberképzés ○ drámapedagógia gyermekeknek: ismerjék fel a veszélyeztető helyzetet ○ figyelemfelhívó és segítő videók: ○ https://biztonsagosinternet.hu/ ○ https://unicef.hu/helpapp/ ○ https://www.kek-voinal.hu/index.php/hu/filmjeink
4. AZ ÁLDOZATTÁ VÁLÁS MEGELŐZÉSE	Stratégia: ○ bűnözési információk hozzáférhetőségének javítása ○ javítani kell az áldozattá válás szempontjából különösen sérülékeny csoportok önvédelmi képességét, többek között felvilágosítással ○ áldozatokkal találkozó szakemberek speciális képzése az áldozati igények illetve jelek felismerésére ○ érintett szervezetek érzékenyítése (például banki ügyintézők, hitelközvetítők) ○ a szegregált területeken élők kiemelt védelme ○ online és telefonos csalások elleni hatékony fellépés a fogyasztóvédelmi intézményrendszerrel együttműködve ○ jóvátételi, helyreállító szemlélet erősítése Példák és javaslatok: ○ lakossági felvilágosító programok sérülékeny célcsoportok számára ○ „Csillagkapu” modellprogram az áldozattá vált emberek megsegítésére ○ lakossági fórumok az áldozattá válás megelőzése érdekében ○ prevenciók kisfilmek készítése több célcsoportnak, több témában, a lehető legtöbb fórumon közzétéve (például orvosi rendelők várótermeiben, online)
5. A DROG-FOGYASZTÁS VISSZASZORÍTÁSA	Háttér: alkohol- és kábítószer-érintettség (az újonnan megjelenő legális (herbál, biofű, designer drogok, kristály), kábítószerekkel szembeni addikció korábbi kialakulása) Stratégia: ○ az egészségfejlesztés és kábítószer-megelőzés rendszerének fejlesztése, különös tekintettel az óvodákra, iskolákra, gyermekvédelmi intézményekre és javítóintézetekre ○ a családok széles körű bevonása a prevenciók programokba ○ a pedagógusok, mentálhigiénés és más szakemberek továbbképzésének támogatása, ágazati segítségnyújtás a drogmegelőzési és -kezelési feladatok hatékonyabb ellátásában ○ a veszélyeztetettek azonosítására alkalmas szűrővizsgálatok elérésének és alkalmazásának javítása, széles körben ismertté tétele

	○ a felsőoktatási hallgatóknak szóló egészségnevelési és sportszolgáltatási ismeretterjesztő anyagok terjesztésének támogatása ○ az alacsonyküszöbű és rehabilitációs ellátások fejlesztése ○ a kínálatcsökkentési beavatkozások rendszerének fejlesztése ○ folyamatosan támogatni kell a Kábítószerügyi Egyeztető Fórumok helyi szerepvállalását, illetve koordinációs tevékenységét Példák és javaslatok: ○ támogatni kell az addiktológiai ellátórendszerben dolgozó szakemberek képzését, továbbképzését, valamint segíteni kell a kábítószer-probléma kezelésében érintett, addiktológiai ismerettel nem rendelkező szakemberek érzékenyítését ○ biztosítani kell az új pszichoaktív anyagokhoz kapcsolódó információcserét, az úgynevezett korai jelzőrendszer informatikailag támogatott működését ○ intézkedési tervet kell kidolgozni a hátrányos helyzetű lakosság körében beazonosítható kábítószer-használat visszaszorítása érdekében ○ a tanácsadáshoz való hozzáférés javítása ○ a témában érintett szervezetek együttműködésének mélyítése, a jelzőrendszer javítása ○ a biztonságos szórakozás megteremtését célzó programok támogatása ○ http://drogfokuszpont.hu/
6. A BŰNISMÉTLÉS MEGELŐZÉSE	Háttér: ○ fogvatartotti népesség növekszik, büntetés-végrehajtási (BV) intézetek túlzsúfoltak ○ a társadalom és a BV közötti kommunikáció nagyon gyenge ○ a reintegráció lehetőségei gyengék (exkriminális tápolcai lakosok reintegrálása) ○ helyreállító szemlélet, jóvátétel, közérdekű munka lehetőségei korlátozottak Stratégia: ○ konfliktuskezelési, agresszió-kezelési, személyiségfejlesztő tréningek ○ munkaerő-piaci esélyek javítása (felnőttképzési programok kínálatának növelése) Példák és javaslatok: ○ prevenciók szemlélet erősítése (prevenciók programok) ○ közösségi környezetben szervezett programok ○ kognitív viselkedésterápiás programok ○ pszichoedukációs programok megvalósítása Stratégia:

7. HORIZONTÁLIS INTÉZKEDÉSEK	○ a városi fejlesztések, intézkedések, beavatkozások tervezésekor, megvalósításakor megvizsgálandó annak közbiztonsági és bűnmegelőzési vonatkozása ○ a konkrét célcsoportokhoz és ügyekhez nem köthető bűnmegelőzési és közbiztonsági kérdéseket is kezelni kell ○ érdemes szem előtt tartani, hogy nem minden beavatkozás igényel pénzübeli forrást, ugyanakkor biztosítani kell költséges intézkedések fedezetét Példák és javaslatok: ○ a bűnmegelőzésben érintett szervezetek, szakmák képviselői között együttműködési protokollok kidolgozása a hatékonyságnövelés érdekében ○ a jelenleg futó pályázatokban a bűnmegelőzéssel, közbiztonsággal összefüggő tevékenységek felmérése, és a tervezés és megvalósítás összehangolása az erősebb hatás érdekében ○ bűnmegelőzési tárgyú pályázatok figyelése, és megfelelő pályázat esetén támogatási kérelem széleskörű együttműködésen alapuló kidolgozása és benyújtása.

Holisztikus prioritások a városban

Az alábbi prioritási pontok már a 2007-es – első - Bűnmegelőzési Stratégiában megfogalmazásra kerültek és azóta sem lehet rájuk idejétmúltként tekinteni, az akkor rögzített célok, feladatok és irányok továbbra is időszerűek. Ezeket a prioritásokat azért jelenítjük meg az aktuális stratégiában is, hogy folyamatában is látható legyen a horizontális célok elérésére megfogalmazott gondolatok, tett erőfeszítések. Az alábbi lista a 2006-oshoz képest természetesen néhol kiegészítésre került.

- **A közterületek rendjének fenntartása, a jogsértések visszaszorítása.** A közterületen történő bűncselekményeket a lakosság közvetlenül érzékeli és védekezési lehetőségei is korlátozottak. Ezért továbbra is fontos feladat a közterületek és a nyilvános helyek rendjének biztosítása. Kiemelt cél, hogy a - bárki által igénybe vehető - közterületeken az emberek biztonságban érezzék magukat éjjel és nappal egyaránt. A megfogalmazott cél érdekében a kialakított kamerarendszer működtetése és fejlesztése is prioritásként jelenik meg a következő időszakban.
- **A külső városrészekben, külterületeken az időszakai rendőri jelenlét biztosítása,** különös tekintettel az odavezető útszakaszokon.

- **A gyermek és fiatalkori bűnözés csökkentése.** Az említett korosztály célirányos preventív nevelésével az elkövetési hajlandóság csökkentésével (visszautasítási technikák átadásával).
- **A droghasználat és kábítószer-bűnözés kezelése, megelőzése** érdekében a fokozott hatósági tevékenység mellett, széleskörű intézményi és társadalmi összefogás szükséges. Szükséges továbbá a „legális szerek” ártalmasságának széles körű megismertetése a potenciálisan veszélyeztetettek és családjaik körében.
- **A családon belüli erőszak megelőzése, megtörtént esetek megfelelő kezelése.** Az erőszakos családban felnövekvő gyermek traumatizáltsága egész életüket végigkíséri, kiemelten fontos ezért a problémás családok segítése, a jelzőrendszer megerősítése.
- **Az idős, egyedül élők fokozott védelme, biztonságuk növelése.** Az aktuális ügyektől elvonatkoztatva is szükséges az idősekről való gondoskodás, ennek részét kell, hogy képezze otthonuk védelme is.
- **Az áldozattá válás megelőzése, áldozatsegítés, az áldozat kompenzációja.** A leghatározottabb törekvéseink mellett is előfordulhat, hogy a város lakói közül áldozattá válnak. Segíteni kell az állami és civil áldozatvédelmi lehetőségek elérését, s koordinálni a veszélyekkel kapcsolatos korrekt és folyamatos tájékoztatást.
- **A Tapolcán fellelhető kedvezőtlen tendenciák visszaszorítása.** (pl. közlekedési balesetek, rongálások, közterületi bűncselekmények, rablások, zsebtolvajlások, stb.). Különösen fontos a városi gyorshajtás mérséklése.
- **A város közbiztonságának javításához szükséges rendszeres rendőri jelenlét biztosítása.** Gyors reagáló képesség az ellenőrzött bejelentéseket követően.
A lehetőségek függvényében támogatni (nem csak anyagi lehetséges) a járőrszolgálati tevékenységét.

A céloknak és prioritásoknak megfelelő cselekvési programokat a bűnmegelőzésben együttműködő szervezeteknek kell kidolgozni a pályázati lehetőségeknek, az új kihívásoknak, történéseknek megfelelően. Mindent el kell követni az elért eredmények megtartása, a bűnmegelőzés társadalmazása terén!

A település közbiztonsági problémáinak összegyűjtésében, a Bűnmegelőzési Stratégia Intézkedési Tervének kimunkálásában jelentősen támaszkodtunk a témában releváns tapasztalatokkal rendelkező, az áldozattá válásban veszélyeztetett célcsoportokkal foglalkozó helyi szakemberek tapasztalataira, meglátásaira és javaslataira. Az intézkedések

3. számú melléklet

Felhasznált irodalom

Kaló Zs., Szabó R., Bálint R., Péterfi A., Port Á., Szatmári D., Tarján A., Horváth G. (2018): Az új pszichoaktív szerek monitorozása kulcsszakértők bevonásával Magyarországon 2017- 2018-ban. Nemzeti Drog Fókuszpont. Kutatási beszámoló, Kézirat.

Kaló Zs., Rácz A., Szécsi J., Hegedűs J. (2017): „Mi lesz a lányokkal?” Gyermekvédelmi szakellátásba kerülő lányok szerhasználati mintázata és kezelésbe kerülésének jellemzői. Szakmai beszámoló. Akut Alapítvány. 2017. Kézirat.

2018-as ÉVES JELENTÉS (2017-es adatok) az EMCDDA számára készítette: Nemzeti Drog Fókuszpont "MAGYARORSZÁG" REITOX; http://drogfokuszpont.hu/wp-content/uploads/EMCDDA_jelentes_2018_HU.pdf

KÉZIKÖNYV DROG-PREVENCIÓS BEAVATKOZÁSOK TERVEZÉSÉHEZ ÉS ÉRTÉKELÉSÉHEZ
Christoph Kröger Heike Winter Rose Shaw ITF – Institut für Therapieforschung München
Németország; http://drogfokuszpont.hu/wp-content/uploads/drogprevencio_kezikonyv.pdf

<http://drogfokuszpont.hu/>

<http://drogfokuszpont.hu/designer-drogok-szakmai-nap/>

<http://semmelweis.hu/egeszsegverseny/files/2016/02/Designer-drogok.pdf>

<https://mindsetpszichologia.hu/2018/08/20/mindennapos-emberkiserlet-a-dizajner-drogok-vilaga/>

http://medicalonline.hu/gyogyitas/cikk/drogellenes_kormanyzati_intezkedesek

<http://drogriporter.blog.hu>

2. számú melléklet
Intézkedéstervező lap

	Szempont	Az intézkedés rövid bemutatás a szempont alapján
1.	A helyzet, amelyet a fejlesztési javaslat meg kíván változtatni	<i>Kérjük, néhány mondatban mutassa be azt a kiinduló helyzetet, amelyet a jelen fejlesztési javaslat révén meg kíván változtatni.</i>
2.	Elérendő cél	<i>Kérjük, röviden fogalmazza meg a fejlesztési javaslattal elérendő célt.</i>
3.	Számszerűsíthető eredmény	<i>Kérjük, fogalmazza meg, hogy a javasolt fejlesztésének sikere milyen számszerűsíthető eredményekben mérhető (például betöréses lopások száma). Amennyiben lehetséges, adjon meg hozzá célértéket is. A célérték teljesítésének dátumának meghatározásához a jelen tervező sablon 6. pontja ad támpontot.</i>
4.	Célcsoport	<i>Kérjük, itt adja meg, hogy Ön szerint ki(k)nek a helyzetén segít a tervezett intézkedés. Olyan érintettekre gondoljon, mint gyermekek, fiatalok, idősök, gyalogos közlekedők, családi házak lakói stb.</i>
5.	A fejlesztés tartalma, főbb komponensei (amennyiben részekre bontható)	<i>Az összetettebb fejlesztések komponensekre bonthatók, például a szükséges szakértelem, vagy a tevékenység jellege szerint. Egy rendezvénynek például lehet többek között szervezési és kommunikációs komponense is. Kérjük, ebben a pontban részletezze, hogy milyen elemekből állhat a javasolt fejlesztése.</i>
6.	A megvalósítás időtávja	<i>Azok a javaslatok is fontosak, amelyek később indulnak, például azért, mert egy jelenleg megvalósítás alatt álló másik intézkedésre épülnek.</i>
7.	Lehetséges megvalósító illetve érintett szervezetek, csoportok	<i>Kérjük írja le, hogy Ön szerint mely szervezet(ek), szereplő(k) vagy csoport(ok) önálló vagy közös megvalósításában képzelel el a tervezett intézkedést.</i>
8.	A megvalósítás forrása	<i>Amennyiben van erre vonatkozó információja, kérjük, itt írja le, hogy Ön szerint nagyságrendileg mennyibe kerülhet az intézkedés megvalósítása. Azoknak az intézkedéseknek is helye van, amelyek Ön szerint ráfordítás nélkül, vagy alacsony költségvetéssel is megvalósíthatóak. Az is fontos információ, hogy Ön szerint van-e (várható-e) olyan pályázat, amelyből az adott intézkedés finanszírozható.</i>

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
- ebből: besurranásos lopás (5)							
- ebből: kerékpárlopás (7)							
- ebből: öltözői lopás (8)							
- ebből: zsebtolvajlás (9)							
Betöréses lopás	27	32	29	23	15	12	8
Sikkasztás							
Csalás							
Rablás	3	1	4		2		-
Kifosztás		1	1	0	1	-	-
Zsarolás		3	1	0	1	-	-
Jármű önkényes elvétele		1		1	2	1	3
Egyéb e csoporthoz tartozó bcsk.							
Személyek javai elleni bcsk. összesen							
A honvédségi kötelezettség elleni bcsk.							
Mindösszesen	729	569	360	376	232	340	253
Közüterületen elkövetett bűncselekmények	95	119	75	73	57	65	72
Rongálás	44	40	18	4	5	10	32
Kiskorú veszélyeztetése	3	6	1	2	1	1	2

Forrás: Tapolcai Rendőrkapitányság

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Természet elleni erőszakos fajtalanság	0	0	0	0	0	0	0
Üzletszerű kéjelgés	0	0	0	0	0	0	0
Egyéb, e csoporthoz tartozó bcsk.	0	0	0	0	0	0	0
A házasság, a család és a nemi erkölcs e	20	10	21	16	18	9	16
Tiltott határátlépés	0	0	0	0	0	0	0
Hivatalos személy elleni erőszak	0	0	0	0	0	0	0
Közfeladatot ellátó személy elleni erőszak	0	0	0	0	0	0	0
Hivatalos személy támogatója elleni erőszak	0	0	0	0	0	0	0
Egyéb, e csoporthoz tartozó bcsk.	1	0	0	0	0	0	0
Az államigazgatás, a közelet tisztasága elleni bcsk.	0	2	0	0	5	2	1
Visszaélés robbanóanyaggal, lőfegyverrel visszaélés	2	4	1	0	1	1	3
Közösség megsértése	0	0	0	0	0	0	0
Garázdaság	13	17	11	16	4	6	6
Önbíráskodás	1	2	0	2	0	1	1
Egyéb e csoporthoz tartozó bcsk.							
A közrend elleni bcsk. összesen							
Devizagazdálkodás megsértése							
Egyéb e csoporthoz tartozó bcsk.							
A gazdasági bcsk. összesen							
Lopás	167	180	110	152	67	34	44
- ebből: egyéb, személyek javait károsító lopás (0)							
- ebből: gépkocsi (2)	1		1	1			-
- ebből: motorkerékpár (3)							
- ebből: gépkocsiból történt lopás (4)	12	6		1	1	1	2

1. számú melléklet

Bűncselekmények részletesen Tapolca városában, 2011-2017.

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Az állam és az emberiség elleni bcsk.	0	0	0	0	0	0	0
Emberölés	0	0	0	0	0	0	0
Emberölés kísérlete	0	0	0	0	0	0	0
Gondatlan emberölés	0	0	0	0	0	0	0
Erős felindulásban elkövetett emberölés	0	0	0	0	0	0	0
Szándékos testi sértés	9	21	9	27	23	38	27
Segítségnyújtás elmulasztása	1	0	1	2	0	1	0
Kényszerítés	0	0	0	0	0	0	0
Személyi szabadság megsértése	0	2	3	2	3	3	4
Magánlaksértés	0	0	0	0	0	0	0
Egyéb, e csoporthoz tartozó bcsk.	0	0	0	0	0	0	0
A személy elleni bcsk. összesen	10	23	13	31	26	42	31
Közúti veszélyeztetés	1	0	1	1	0	0	1
Közúti baleset okozása	6	5	8	6	4	7	11
Közúti jármű ittas vezetése	15	11	13	22	31	35	24
Közúti járművezetés tiltott átengedése	1	0	0	0	0	0	0
Közúti cserbenhagyás	0	0	0	0	0	0	0
Egyéb, e csoporthoz tartozó bcsk.	0	0	0	0	0	0	0
A közlekedési bcsk. összesen	23	16	22	29	35	42	36
Erőszakos közösülés	2	1	1	0	0	0	0
Szemérem elleni erőszak	0	0	0	0	0	0	0

5. MELLÉKLETEK

1. számú melléklet – Bűncselekmények részletesen Tapolca városában, 2011-2017.

2. számú melléklet – Intézkedéstervező lap

3. számú melléklet – Felhasznált irodalom